«ДИЕТОЛОГИЯ» ПӘНІНІҢ ЖҰМЫС ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ (СИЛЛАБУС)
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ 7R01138 «ОТБАСЫЛЫҚ МЕДИЦИНА»

1.	**Пән туралы жалпы мағлұмат**		
1.1	Пән коды: R-Diet	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пән атауы: Диетология	1.7	Курс: 1
1.3	Реквизитке дейінгі: интернатурадағы ЖТД	1.8	Семестр:
1.4	Реквизиттен кейінгі: резидентураның 2-оқу жылында өтетін бейіндік пәндер циклы	1.9	Кредит көлемі (ECTS): 2/60
1.5	Циклі: БнП	1.10	Компонент: ТК
2.	**Пәннің мазмұны**		
Науқастардың тамақтану статусын бағалаудың заманауи әдістері. Алиментарлық тәуелді аурулар және күйлер. Жүрек-қан тамырлар аурулары кезіндегі тамақтану статусына нутритивтік-метаболикалық коррекция. Ас қорыту органдары және қан жүйесі ауруларының комплексті емі мен профилактикасындағы алиментарлық факторлар. Балалардың және жүкті әйелдердің тамақтану ерекшеліктері. Аллергоздар және несеп шығару жүйесі, тірек-қимыл аппаратының ауруларының диетотерапиясының патогенетикалық негіздері. Қант диабеті және басқа да эндокриндік бұзылыстар кезіндегі емдік тамақтандыру.			
3.	**Жиынтық бағалау нысаны**		
3.1	Тестілеу	3.2	Тәжірибелік дағдыларды қабылдау
4.	**Пәннің мақсаты.** Медициналық-санитарлық алғашқы көмек деңгейінде тиімді тамақтануды ұйымдастыруда тағам өнімдерінің биологиялық қасиеттерін оның физиологиялық қажеттіліктерін ескере отырып диетотерапиядағы науқастарға оның отбасы мүшелеріне тиімді кеңес беруде қажетті машықтарға ие отбасылық дәрігер дайындау.		

5.	**Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)**				
ОН1	Науқастардың тамақтану статусын бағалау әдістерін қолдана отырып, олардың нутритивтік жағдайын анықтап, емдік және профилактикалық шараларды жоспарлай алады.				
ОН2	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді танып, олардың патогенезін ескере отырып, рацион мен диетотерапияны белгілей алады.				
ОН3	Жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, қан жүйесі және эндокриндік аурулар кезінде тамақтану статусын коррекциялау және емдік тамақтандыруды ұйымдастыра алады.				
ОН4	Балалардың, жүкті әйелдердің, аллергоздар және тірек-қимыл аппараты, несеп шығару жүйесі аурулары бар науқастардың диетотерапиясын патогенетикалық принциптерге сай жоспарлай және жүзеге асыра алады.				
5.1	**Пәннің ОН**	**Пәнді ОН-мен байланысты ББ оқыту нәтижелері**			
	ОН 1 ОН 2 ОН 3 ОН 4	ОН1 клиникалық диагнозды құрастыруға, дәлелдемелі медицина негізінде жасы, жынысы, проблемаларын ескере отырып емдік-профилактикалық жоспар тағайындауға және оның тиімділігін бағалауға қабілетті.			
	ОН2 ОН3 ОН4	Н3 біріншілік медициналық санитарлық көмек жүйесінде диагностикалауды, емдік – профилактикалық шараларды жүргізу бойынша медициналық көмек көрсетудің жоғарғы деңгейдегі сапасын және қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдануға және олардың қаупін бағалауға қабілетті.			
6.	**Пән туралы толық ақпарат**				
6.1	Өткізу орны (ғимарат, аудитория): Клиникалық базалары:ШЖҚМКК-дағы № 8ҚЕ, мекен жайы:Байтұрсынов көшесі,5 этаж,ШЖҚМКК-дағы № 13-ҚЕ,мекен жайы,Асқаров көш 26/А,1этаж 15каб.				
6.2	**Сағат саны 60**	**Тәж.сабақ**	**ТРӨЖ**	**РӨЖ**	
		12	39	3/6	
7.	**Оқытушылар тулары мәліметтер**				

№	ТАЖ	Дәрежесі, лауазымы	Электрондық мекен жайы
1.	Қауызбай Жұмалы Әріпбайұлы	м.ғ.к., қауым профессор	zhumaly@mail.ru 8-775-721-91-95

8. Тақырыптық жоспар

Апта/ күні	Тақырып атауы	Пәннің қысқаша мазмұны	Пәнні ң ОН	Са ғатсан ы	Оқыту технологиясының формасы/әдістері	Бағалау әдістері/формалары
1	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Науқастардың тамақтану статусын бағалаудың заманауи әдістері. Алиментарлық тәуелді аурулар және күйлер.	Пациенттің нутритивтік статусы: клиникалық мағынасы және бағалау әдістері. Диетологиялық кеңес беру кезеңдері. Диетанамнез жинау (диета құрастыру алдында пациентке сұрақ қою схемасына тамақтану дағдысындағы ерекшеліктерін бағалау, тамақтану әдеті, жақпайтын тағамдары болуы кіреді (анкеталық-сұрақнама әдісі).Антропометриялық көрсеткіштерді анықтау және бағалау (антропометрия, калиперометрия). Науқастың энергетикалық шығынын және сұранысын есептеу (факт түрінде және адекватты).Пациенттің клиникалық зерттеу нәтижелерін бағалау — тамақтану статусының биохимиялық маркерін (белоктық, липидтік, көмірсулық, витаминдік, минералдық, гормоналдық). Тағамның энергетикалық құндылығы.Пациенттің жеке ерекшелігін ескере отырып тамақтану бағдарламасын қрастыру.Белоктың, майдың және көмірсудың әр адамға жеке тәуліктік нормасы.Диетотерапияның метаболикалық негіздері. Тамақтану дағдысындағы ауытқулар.Алиментарлық-тәуелді патологиялардың заманауи нутритивті-метаболикалық коррекциясы.	ОН 1-4	2	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау,дискуссия.	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша сауалнама (чек парағы) Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы.
	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Науқастардың тамақтану статусын бағалаудың заманауи әдістері.Алиментарлық тәуелді аурулар	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру;Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс, арнайы	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін	Чек парағы:«Бағалау 360^0». Портфолионы бағалауға арналған чек парақтары

	және күйлер.	медициналық әдебиеттерді оқу.			жүзеге асыру. Функционалды диагностика бөлімшесінде жұмыс істеу ААЖ, КМИС, тіркеу есептік құжаттаманы толтыру/ Ғылыми мақаланы рецензиялау, рәсімдеу.Портфолио қалыптастыру.	
2	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Жүрек-қан тамырлар аурулары кезіндегі тамақтану статусына нутритивтік- метаболикалық коррекция.	Жүрек-қан тамырлар жүйесі аурулары кезінде фактүріндегі тамақтануға анализ жасау әдістері, нутритивтік статусын бағалау. Жүрек-қан тамырлар жүйесі аурулары кезіндегі диетотерапияның патогенетикалық негіздері. Жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының біріншілік және екіншілік профилактикасындағы тамақтанудың рөлі. Атеросклероздың, гипертониялық аурудың және басқа да жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының қалыптасуының патогенетикалық негіздері, алиментарлық фактордың рөлі. Дұрыс тамақтанудың принциптері және заңдылықтары, жүрек-қан тамырлар жүйесі ауруларының профилактикасында және дұрыс қызмет етуін қамтамасыз етуде макро- және микронутриенттердің рөлі туралы деректер. Организмнің ерекшеліктері және мақсаттарын ескере отырып жеке рацион құрастыру.	ОН 1-4	2	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау, дискуссия.	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша сауалнама (чек парағы) Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы.

	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Жүрек-қан тамырлар аурулары кезіндегі тамақтану статусына нутритивтік- метаболикалық коррекция.	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру;Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс, арнайы медициналық әдебиеттерді оқу. Ғылыми-клиникалық ақпараттармен алмасу.	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін жүзеге асыру. Функционалды диагностика бөлімшесінде жұмыс істеу ААЖ, КМИС, тіркеу есептік құжаттаманы толтыру/ Ғылыми мақаланы рецензиялау, рәсімдеу.Портфолио қалыптастыру.	Чек парағы: «Бағалау 360^0». Портфолионы бағалауға арналған чек парақтары
3	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Ас қорыту органдары және қан жүйесі ауруларының комплексті емі мен профилактикасындағы алиментарлық факторлар.	Ас қорыту органдарының қызметіне тағамдық факторлардың әсері.Гепато-билиарлық жүйе және асқазан-ішек ауруларындағы емдік тамақтану. Тамақтану және дисбактериоз. Аурулардың алдын алудағы нутриенттердің, соның ішінде эубиотиктердің рөлі. Тіршілікке қажетті заттар тапшылығын түзету арқылы тиімді тамақтану. Асқазан және 12 елі ішек қызметі бұзылуындағы,секреторлық жеткіліксіздікпенгастриттердегі диетологиялық ұсыныстар. Темiртапшылық анемиясыны, емі және диетопрофилактикасы.	ОН 1-4	2	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау, (дискуссия).	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша сауалнама (чек парағы) Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы.
	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Ас қорыту органдары және қан жүйесі ауруларының комплексті емі мен профилактикасындағы алиментарлық факторлар. **Аралық бақылау- 1**	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру; Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс, арнайы медициналық әдебиеттерді оқу, Ғылыми-клиникалық ақпараттармен алмасу.	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін жүзеге асыру. Ғылыми мақаланы рецензиялау, рәсімдеу. Портфолио қалыптастыру.	Чек парағы: «Бағалау 360^0». Портфолионы бағалауға арналған чек п Науқасты тексеру (тәжірибелік дағдыларды бағалау)

4	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Балалардың және жүкті әйелдердің тамақтану ерекшеліктері.	Балалардың тамақтану ерекшеліктері. Емізудің маңыздылығы және артықшылығы. Емізулі кезеңдегі қосымша тамақтандыру ережелері. Гипотрофия профилактикасы. Жүкті және емізулі әйелдердің тамақтануы бойынша ұсыныстар.	ОН 1-4	**2**	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау, дискуссия.	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы.
	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Балалардың және жүкті әйелдердің тамақтану ерекшеліктері.	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру; Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс, арнайы медициналық әдебиеттерді оқу,ғылыми-клиникалық ақпараттармен алмасу.	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін жүзеге асыру. Портфолио қалыптастыру.	Чек парағы: «Бағалау 360^0». Портфолионы бағалауға арналған чек парақтары
5	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Аллергоздар және несеп шығару жүйесі, тірек-қимыл аппаратының ауруларының диетотерапиясының патогенетикалық негіздері.	Тағамдық аллергиялар кезінде тамақтану ерекшеліктері. Элиминациялық диета. Буын аурулары кезіндегі диетотерапия стандарты. Диетотерапияға қойылатын негізгі талаптар. Егде жастағылардағы остеопороз: тамақтану және профилактика. Ауру қалыптасуына тиімсіз тамақтанудың әсері. Подагра кезіндегі емдік тамақтану.	ОН 1-4	2	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау, дискуссия.	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша сауалнама (чек парағы) Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы. Ғылыми мақалаларды талдау.

	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Аллергоздар және несеп шығару жүйесі, тірек-қимыл аппаратының ауруларының диетотерапиясының патогенетикалық	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру; Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс, арнайы медициналық әдебиеттерді оқу	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін жүзеге асыру.	Чек парағы: «Бағалау 360^0». Портфолионы бағалауға арналған чек парақтары

6	**Тәжірибелік сабақ.** Тақырыбы:Қант диабеті және басқа да эндокриндік бұзылыстар кезіндегі емдік тамақтандыру.	Қант диабеті дамуына себеп болатын және оның профилактикасын анықтайтын факторлар. Гликемиялық индекс. «Нандық бірлік» жүйесі, көмірсулардан тұратын тағамдардың өзара алмасу қабілеті. Нутриметаболомика әдісін қолдана отырып тамақтану статусына анализ жасау негізінде қант диабетінің 2-ші типімен ауыратын науқастардың жеке диетотерапиясы. Қант диабетінің 2-ші типі, артық салмақ және семіздік байқалатын науқастың тамақтануына кқррекция жасаудың негізгі принципі. Гипотиреоздағы және басқа эндокриндік бұзылыстардағы емдік тамақтану.	ОН 1-4	2	Амбулаториялық науқас немесе клиникалық жағдайды талдау Диагностикалық және емдеу хаттамаларын талдау, дискуссия.	Чек парағы: Кері байланыс, ауызша сауалнама (чек парағы) Науқасты тақырыптық талдаудың тексеру парағы.
	ТРӨЖ/ РӨЖ. Тақырыбы:Қант диабеті және басқа да эндокриндік бұзылыстар кезіндегі емдік тамақтандыру **Аралық бақылау- 2**	Амбулаторлық жағдайда, күндізгі стационар және үй жағдайындағы стационарда пациенттерге кеңес беру, пациенттердің жеке ерекшеліктерін ескере отырып тамақтану бағдарламасын құрастыру;Оқу-ғылыми әдебиеттермен жұмыс.	ОН 1-4	6,5/1,5	Диетолог кабинетінде, ЖТД бөлімшесінде диагностика және емдеу клиникалық хаттамалары шеңберінде жұмыстың практикалық бөлігін жүзеге асыру.	Чек парағы: «Бағалау 360⁰». Портфолионы бағалауға арналған чек парақтары. Науқасты тексеру (тәжірибелік дағдыларды бағалау)
	Аралық аттестацияны дайындау және өткізу жалпы сағаттың 10 %			***6 сағат***		

9	**Оқыту және бағалау әдістері**	
9.1	Тәжірибелік жұмыс	Ауызша, ғылыми мақалаларды талдау, науқасты тақырыптық талдау
9.2	ТРӨЖ/ РӨЖ	Клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен дербес клиникалық жұмыс 360о-сауалнама. Портфолио.
9.3	Аралық бақылау	Науқасты тексеру (тәжірибелік дағдыларды бағалау)
10	Бағалау критерийлері	
10.1	Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері	

ОН №	**Оқыту нәтижелері**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
ОН 1	Науқастардың тамақтану статусын бағалау әдістерін қолдана отырып, олардың	Науқастардың тамақтану статусын бағалау әдістерін қолдана алмайды, нутритивтік	Науқастардың тамақтану статусын бағалау әдістерін қолданады, бірақ нутритивтік	Науқастардың тамақтану статусын бағалау әдістерін дұрыс қолданады, нутритивтік	Науқастардың тамақтану статусын бағалаудың заманауи әдістерін толық

	нутритивтік жағдайын анықтап, емдік және профилактикалық шараларды жоспарлай алады.	жағдайын анықтамайды және емдік әрі профилактикалық шараларды жоспарламайды.	жағдайын анықтау және емдік әрі профилактикалық шараларды жоспарлау толық емес.	жағдайын анықтайды және емдік әрі профилактикалық шараларды жоспарлайды.	қолдана отырып, нутритивтік жағдайын дәл анықтайды және емдік әрі профилактикалық шараларды дербес, негізді түрде жоспарлайды.
ОН 2	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді танып, олардың патогенезін ескере отырып, рацион мен диетотерапияны белгілей алады.	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді тани алмайды және олардың патогенезін ескермей рацион мен диетотерапияны белгілей алмайды.	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді таниды, бірақ олардың патогенезін ескеруі жеткіліксіз, рацион мен диетотерапия толық негізделмеген.	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді дұрыс танып, олардың патогенезін ескере отырып, рацион мен диетотерапияны белгілей алады.	Алиментарлық тәуелді аурулар мен күйлерді толық танып, олардың патогенезін терең ескере отырып, рацион мен диетотерапияны клиникалық жағдайға сай дербес және тиімді белгілей алады.
ОН 3	Жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, қан жүйесі және эндокриндік аурулар кезінде тамақтану статусын коррекциялау және емдік тамақтандыруды ұйымдастыра алады.	Жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, қан жүйесі және эндокриндік аурулар кезінде тамақтану статусын коррекциялай алмайды және емдік тамақтандыруды ұйымдастырмайды.	Аталған аурулар кезінде тамақтану статусын коррекциялайды, бірақ емдік тамақтандыруды ұйымдастыруы толық емес.	Аталған аурулар кезінде тамақтану статусын дұрыс коррекциялап, емдік тамақтандыруды ұйымдастыра алады.	Жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, қан жүйесі және эндокриндік аурулар кезінде тамақтану статусын кешенді коррекциялап, емдік тамақтандыруды толық, тиімді және дербес ұйымдастыра алады.
ОН 4	Балалардың, жүкті әйелдердің, аллергоздар және тірек-қимыл аппараты, несеп шығару жүйесі аурулары бар науқастардың диетотерапиясын патогенетикалық принциптерге сай жоспарлай және жүзеге асыра алады.	Балалардың, жүкті әйелдердің және көрсетілген аурулары бар науқастардың диетотерапиясын патогенетикалық принциптерге сай жоспарлай және жүзеге асыра алмайды.	Диетотерапияны жоспарлайды, бірақ патогенетикалық принциптер толық сақталмайды және жүзеге асыру шектеулі.	Балалардың, жүкті әйелдердің және көрсетілген аурулары бар науқастардың диетотерапиясын патогенетикалық принциптерге сай жоспарлап, жүзеге асыра алады.	Балалардың, жүкті әйелдердің, аллергоздар және тірек-қимыл аппараты, несеп шығару жүйесі аурулары бар науқастардың диетотерапиясын патогенетикалық принциптерге толық сәйкес дербес жоспарлап, тиімді жүзеге асыра алады.
10.2	**Бағалау әдістері және критериилері**				
Тәжірибелік сабаққа арналған чек парақ					

	Ауызша жауап.	**Өте жақсы баға:** A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Резидент жауап беру кезінде қателіктер мен дәлсіздіктерге жол берген жоқ. Соңғы жылдардағы монографиялар мен оқу құралдарын пайдалана отырып, интернеттен алынған зерттелетін пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және тенденцияларға тоқталып, оларға сыни баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін пайдаланады. Жетекшімен бірге ол медициналық раундтарға, консультацияларға, ауру тарихын қарауға және науқастарға көмек көрсетуге белсенді қатысты.
		Рейтингтерге жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Жауап беру барысында резидент өрескел қателіктер жібермей, принципсіз қателіктер жіберіп, оқулық арқылы бағдарламалық материалды жүйелеуге қол жеткізді. Медициналық раундтарға, консультацияларға, ауру тарихын қарауға және жаңа науқастарға көмек көрсетуге жетекшімен аз қатысты.
		Рейтингтерге қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Жауап беру кезінде резидент дәлсіздіктер мен принципсіз қателіктер жіберіп, тек белгілі оқу әдебиеттерімен шектеліп, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға тап болды. Медициналық раундтарға, консультацияларға, ауру тарихын қарауға және науқастарға көмек көрсетуге жетекшімен сирек қатысады.
		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Резидент жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберді және сабақ тақырыбы бойынша әдебиеттерді оқымады; пәннің ғылыми терминологиясын қолдануды білмей, өрескел стильдік және логикалық қателермен жауап берді. Медициналық раундтарға, консультацияларға, ауру тарихын қарауға және науқастарға көмек көрсетуге жетекшімен бірге қатыспаған.

	Ғылыми мақалаларды талдау:	Өте жақсы баға: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Медицина саласындағы зерттеулер туралы білімі мен түсінігін көрсетеді: Білім жүйелі және медицина саласындағы зерттеулерді түсінуді толық көрсетеді; Ғылыми көзқарастарға негізделген біліктілігі шеңберінде мәселелерді шеше алады: Шешім дұрыс;Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицинаның принциптерін өз біліктілігі шеңберінде дамыту үшін пайдаланады: негіздеме толық көлемде келтірілген; Өзін-өзі талдау дағдыларын көрсетеді: Оларды өз мүмкіндіктеріне қарай пайдаланады;Ауруханаішілік конференцияларда, семинарларда, пікірталастарда шешендік және көпшілік алдында сөйлеуді қолданады: Толық, адекватты; Зерттеу жұмыстарын жүргізе алады және ғылыми нәтижелерге жұмыс істей алады: Қатысады және әңгімелейді, аудиторияны жаулап алады, оларды сендіреді;Медициналық зерттеулер білім мен түсінікті көрсетеді: Зерттеулер жүргізеді, зерттеулерді қорытындылайды, жариялайды.
		Рейтингтерге жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Медицина саласындағы зерттеулер туралы білімі мен түсінігін көрсетеді: Зерттеу сипатының толық бейнесін бермейтін фактілерді тіркей отырып білу; Ғылыми көзқарастарға негізделген біліктілігі шеңберінде мәселелерді шеше алады: Шешім дұрыс;Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицинаның принциптерін өз біліктілігі шеңберінде дамыту үшін пайдаланады: ішінара себептер; Өзіндік рефлексия дағдыларын көрсетеді: Ішінара қолданады; Ауруханаішілік конференцияларда, семинарларда, пікірталастарда шешендік Және көпшілік алдында сөйлеуді қолданады: адекватты, бірақ болмашы қателермен; Ғылыми нәтижелер бойынша зерттеулер жүргізе алады және жұмыс істей алады: Маңызды емес баяндамалар мен баяндамалар; Медициналық зерттеулер білім мен түсінікті көрсетеді: Зерттеулер, ішінара қорытындылар, толық емес талдаулар жүргізеді.
		Рейтингтерге қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Медициналық зерттеулер туралы білімі мен түсінігін көрсетеді: өзекті емес фактілерді нақтылау; Ғылыми көзқарастарға сүйене отырып, өз біліктілігі шеңберіндегі мәселелерді шеше алады: Шешімдерді қиындықпен қабылдайды, оларды негіздей алмайды; Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицинаның принциптерін өз біліктілік шегінде дамыту үшін пайдаланады: Дәл емес немесе толық емес ақпаратты пайдаланады; Өзін-өзі талдау дағдыларын көрсетеді: диагноз егжей-тегжейлі емес, сенім аз; Ауруханаішілік конференцияларда, семинарларда, пікірталастарда шешендік және көпшілік алдында сөйлеуді қолданады: Сирек қатысады, ынтасыз. Зерттеу жұмыстарын жүргізіп, ғылыми нәтижелерге жұмыс істей алады: Зерттеу жүргізеді, бірақ оны жүйелейді; Медициналық зерттеулер білім мен түсінікті көрсетеді: маңызды емес фактілерді нақтылаумен.

		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Медициналық зерттеулер бойынша білімі мен түсінігін көрсетеді: Көрсетпейді; Ғылыми тәсілдерге негізделген біліктілігі шеңберінде мәселелерді шеше алады: Есептерді шеше алмайды; Ғылыми ақпаратты және дәлелді медицинаның принциптерін өз біліктілік шегінде дамыту үшін пайдаланады: Қолданбайды; Өзін-өзі талдау дағдыларын көрсетеді: Көрсетпейді; Ауруханаішілік конференцияларда, семинарларда, пікірталастарда шешендік және көпшілік алдында сөйлеуді қолданады: Қатыспайды;
	Науқасты тақырыптық талдау	**Өте жақсы баға:** A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Бағалау параметрлері (әр параметр келесі критерийлермен бағаланады (бағалау деңгейлері: төменгі - 4,5; жоғарғы - 5,0): тапсырманы толық орындау, нақтылық, реттілік, дұрыс бағалау және логикалық тұжырым жасау дағдысы): - науқастың негізгі проблемасын анықтады - анамнестикалық деректерді бағалады - физикальді тексеру деректерін бағалады - болжам диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - лабораторлық зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - инструментальді зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - диагнозды негіздей алды - қорытынды диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес емдеу жоспарын құрастырды: препараттардың фармакодинамикасы препараттардың өзара әрекеттесуі қарсы көрсеткіштер жас ерекшеліктері коморбидті күйлер ескерілді -Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды -Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды.

		Рейтингтерге жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Бағалау параметрлері (әр параметр келесі критерийлермен бағаланады (бағалау деңгейлері: төменгі - 3,5; жоғарғы - 4,45): тапсырманы толық орындау, нақтылық, реттілік, дұрыс бағалау және логикалық тұжырым жасау дағдысы): - науқастың негізгі проблемасын анықтады - анамнестикалық деректерді бағалады - физикальді тексеру деректерін бағалады - болжам диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды. - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - лабораторлық зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - инструментальді зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - диагнозды негіздей алды - қорытынды диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес емдеу жоспарын құрастырды: препараттардың фармакодинамикасы препараттардың өзара әрекеттесуі қарсы көрсеткіштер жас ерекшеліктері коморбидті күйлер ескерілді - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды.
		Рейтингтерге қанағаттанарлық сәйкес келеді: C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Бағалау параметрлері (әр параметр келесі критерийлермен бағаланады (бағалау деңгейлері: төменгі - 2,5; жоғарғы - 3,45): тапсырманы толық орындау, нақтылық, реттілік, дұрыс бағалау және логикалық тұжырым жасау дағдысы): - науқастың негізгі проблемасын анықтады - анамнестикалық деректерді бағалады - физикальді тексеру деректерін бағалады - болжам диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - лабораторлық зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - инструментальді зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады

			- диагнозды негіздей алды - қорытынды диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес емдеу жоспарын құрастырды: препараттардың фармакодинамикасы препараттардың өзара әрекеттесуі қарсы көрсеткіштер жас ерекшеліктері коморбидті күйлер ескерілді -Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды.
		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Бағалау параметрлері (әр параметр келесі критерийлермен бағаланады (бағалау деңгейлері: 2,45 және төмен): тапсырманы толық орындау, нақтылық, реттілік, дұрыс бағалау және логикалық тұжырым жасау дағдысы): - науқастың негізгі проблемасын анықтады - анамнестикалық деректерді бағалады - физикальді тексеру деректерін бағалады - болжам диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес лабораторлық зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес инструментальді зерттеу жоспарын құрастырды - лабораторлық зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - инструментальді зерттеу нәтижелерін дұрыс интерпретациялады - диагнозды негіздей алды - қорытынды диагноз қойды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес емдеу жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес емдеу жоспарын құрастырды: препараттардың фармакодинамикасы препараттардың өзара әрекеттесуі қарсы көрсеткіштер жас ерекшеліктері коморбидті күйлер ескерілді -Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды - Диагностикалау және емдеу клиникалық хаттамаларына және осы проблема бойынша ғылыми жетістіктер деректеріне сәйкес профилактикалық шаралар жоспарын құрастырды.

ТРӨЖ/РӨЖ-на арналған чек парағы

	Бөлім меңг «360⁰ бағалау»	Өте жақсы баға: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: Жауапты, көмектесуге ұмтылады; Нұсқауларға жауап беру: Дұрыс әрекет етеді, жүйелі түрде жақсарады, қателерден сабақ алады; Оқыту: Білімі мен дүниетанымы жақсы, көп білімге ұмтылады; Науқасқа қатынасы: Сенімді және тартымды; Әріптестермен қарым-қатынас жасау: өзара сыйластық пен құрмет сезімін қалыптастырады; Мейірбике персоналына қатынасы: Өзара сыйластық пен ізеттілік реңін белгілейді; Стресс жағдайында әрекеттер: Толық өзін-өзі бақылау, конструктивті шешімдер; Топтық дағдылар: Жұмысты ұйымдастыра алады немесе тиімді топ мүшесі бола алады; Картаны жүргізу: Сауатты, дәл, уақтылы; Практикалық дағдылар: өнімділікті арттырады, мүмкіндіктерді іздейді, сенімді және білікті.
		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқауларға жауап: Реакция жоқ, жақсару жоқ; Тренинг: Тілек жоқ, білім жоқ; Науқаспен қарым-қатынасы: Жеке байланыс жоқ; Әріптестеріне қатынасы: Сенімсіз; Медициналық қызметкерлерге қатынасы: Сенімсіз, дөрекі; Стресс кезіндегі әрекеттер: адекватты емес, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе спойлер; Картаны жүргізу: Абайсыз, қате, дұрыс емес уақытта; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады
	Резиденттің «360⁰ бағалау»:	Өте жақсы баға: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: Жауапты, көмектесуге ұмтылады; Нұсқауларға жауап беру: Дұрыс әрекет етеді, жүйелі түрде жақсарады, қателерден сабақ алады; Оқыту: Білімі мен дүниетанымы жақсы, көп білімге ұмтылады; Науқасқа қатынасы: Сенімді және тартымды; Әріптестермен қарым-қатынас жасау: өзара сыйластық пен құрмет сезімін қалыптастырады; Мейірбике персоналына қатынасы: Өзара сыйластық пен ізеттілік реңін белгілейді;Стресс жағдайында әрекеттер: Толық өзін-өзі бақылау, конструктивті шешімдер; Топтық дағдылар: Жұмысты ұйымдастыра алады немесе тиімді топ мүшесі бола алады; Картаны жүргізу: Сауатты, дәл, уақтылы;
		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқауларға жауап: Реакция жоқ, жақсару жоқ; Тренинг: Тілек жоқ, білім жоқ; Науқаспен қарым-қатынасы: Жеке байланыс жоқ; Әріптестеріне қатынасы: Сенімсіз; Медициналық қызметкерлерге қатынасы: Сенімсіз, дөрекі; Стресс кезіндегі әрекеттер: адекватты емес, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе спойлер; Картаны жүргізу:
	Кезекті дәрігердің «360⁰ бағалау»:	Өте жақсы баға: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Сенімділік: Жауапты, көмектесуге ұмтылады;Нұсқауларға жауап беру: Дұрыс әрекет етеді, жүйелі түрде жақсарады, қателерден сабақ алады;Оқыту: Білімі мен дүниетанымы жақсы, көп білімге ұмтылады; Науқасқа қатынасы: Сенімді және тартымды; Әріптестермен қарым-қатынас жасау: өзара сыйластық пен құрмет сезімін қалыптастырады; Мейірбике персоналына қатынасы: Өзара сыйластық пен ізеттілік реңін белгілейді; Стресс жағдайында әрекеттер:
		Рейтингтерге қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Сенімділік: түсініксіз, сенімсіз; Нұсқауларға жауап: Реакция жоқ, жақсару жоқ; Тренинг: Тілек жоқ, білім жоқ; Науқаспен қарым-қатынасы: Жеке байланыс жоқ; Әріптестеріне қатынасы: Сенімсіз; Медициналық қызметкерлерге қатынасы: Сенімсіз, дөрекі; Стресс кезіндегі әрекеттер: адекватты емес, ступор; Топтық дағдылар: сенімсіз немесе спойлер; Картаны жүргізу: Абайсыз, қате, дұрыс емес уақытта; Практикалық дағдылар: ыңғайсыз, қорқады, тіпті негізгі процедураларды орындаудан бас тартады

	Портфолио	Бағалауға өте жақсы сәйкес келеді: A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Бұл деңгейдегі портфолиолар негізгі категориялар мен бағалау критерийлерін көрсетудің жан-жақтылығымен сипатталады. Мұндай портфолионың мазмұны білім алушының үлкен күш-жігер жұмсағанын және айқын алға жылжуын айғақтайды. Осы деңгейдегі портфолионың мазмұны мен дизайнында өзіндік ерекшелік пен тапқырлық айқын көрінеді.
		Бағалауға жақсы сәйкес келеді: B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Бұл деңгейдегі Портфолио білім алушының берік білімі мен дағдыларын көрсетеді, бірақ алдыңғы деңгейден айырмашылығы, онда қосымша санаттардың кейбір элементтері болмауы мүмкін, сонымен қатар мазмұнның өзіндік ерекшелігі жеткіліксіз болуы мүмкін және дизайндағы шығармашылық элемент болмауы мүмкін.
		а қанағаттанарлық сәйкес келеді:	Осы деңгейдегі портфолиода негізгі назар бағдарламалық білім мен дағдылардың қалыптасу деңгейін бағалауға болатын міндетті санатқа аударылады.
		C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) 50-54%)	Бұл деңгейдегі Портфолио білім алушының берік білімі мен дағдыларын көрсетеді, бірақ алдыңғы деңгейден айырмашылығы, онда қосымша санаттардың кейбір элементтері болмауы мүмкін, сонымен қатар мазмұнның өзіндік ерекшелігі жеткіліксіз болуы мүмкін және дизайндағы шығармашылық элемент болмауы мүмкін.
		Бағалауға қанағаттанарлықсыз сәйкес келеді: FX (0,5; 25-49%) 4%)	Білім алушының жетістіктері туралы жалпы түсінік қалыптастыру қиын Портфолио. Әдетте, ол әр түрлі санаттағы эскиздік ақпаратты ұсынады. Мұндай портфолио бойынша оқытудағы прогресті және негізгі жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерді көрсететін қасиеттердің қалыптасу деңгейін анықтау мүмкін емес.

Аралық бақылауға арналған тексеру парағы.

	А **Науқасты тексеру (тәжірибелік дағдыларды бағалау)Т**	A (4,0; 95-100%) A- (3,67; 90-94%)	Анамнезді жинау: жүйелі түрде жиналған анамнез аурудың даму динамикасын толық көрсетеді; Физикалық тексеру: жүйелі, техникалық дұрыс және нәтижелі жүргізіледі; Алдын ала диагноз қою: дұрыс қойылған, негіздемесі келтірілген; Дифференциалды диагноз: толық; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: толық, негізделген; адекватты емді таңдау; Белгіленген емнің әсер ету механизмін түсіну: толық; Болжамды анықтау және алдын алу: адекватты, толық.
		B+ (3,33; 85-89%) B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%) C+ (2,33; 70-74%)	Анамнезді жинау: фактілерді диагностикалау үшін маңызды емес мәліметтер реТәжірибелік сабақ. Тақырыбы:із жиналады; Физикалық тексеру: қол дағдылары жоқ; Алдын ала диагноз қою: қате жіберілді; Ауруды зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің мақсаты: қарсы көрсетілімдер тағайындалады; Науқасты тексеру нәтижелерін қарау (түсіндіру): көп жағдайда дұрыс емес; Қорытынды диагноз және оның негіздемесі: диагноз жеткілікті түрде дәлелденбеген, асқынулар немесе қатар жүретін аурулар анықталған жоқ; Емдеу әдісін таңдау: негізгі және қосалқы ауруларды емдеу толық емес; Белгіленген емнің әсер ету механизмін түсіну: Жартылай; Болжам және алдын алу анықтамасы: жеткіліксіз адекватты және толық емес.
		C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,33; 55-59%) D (1,0; 50-54%)	Анамнезді жинау: жүйелі түрде жинақталған, бірақ негізгі белгілердің сипаты мен олардың пайда болуының мүмкін себептерін жеткілікті түрде нақтыламай; Физикалық сараптама: жүйелі, бірақ шамалы техникалық қателіктер; Алдын ала диагноз қою: дұрыс қойылған, бірақ негіздемесі жоқ; Ауруды зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің мақсаты: адекватты, бірақ аздаған кемшіліктері бар;
		FX (0,5; 25-49%) F (0; 0-24%)	Анамнезді жинау: фактілерді диагностикалау үшін маңызды емес мәліметтер реТәжірибелік сабақ. Тақырыбы:із жиналады; Физикалық тексеру: қол дағдылары жоқ; Алдын ала диагноз қою: қате жіберілді; Ауруды зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің мақсаты: қарсы көрсетілімдер тағайындалады; Науқасты тексеру нәтижелерін қарау (түсіндіру): көп жағдайда дұрыс емес; Дифференциалды диагноз: өнімді; орытынды диагноз және оның негіздемесі: диагноз хаотикалық негізделеді, нанымдылығы аз; Емдеу әдісін таңдау: Кері әсер ететін препараттар тағайындалды; Белгіленген емнің әсер ету механизмін түсіну: Дұрыс түсіндіре алмайды; Болжамды анықтау және алдын алу: анықтау мүмкін болмады.

Білімді бағалаудың көпбалдық жүйесі

үйе бойынша бағалау	Ұпайлардың сандық баламасы	Пайыздық мазмұн	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	

11	**Оқу ресурстары**
Электрондық ресурстар, оның ішінде, бірақ олар меншіктелмей: дерекқорлар, анимациялар, симуляторлар, кәсібиблогтар, веб-сайттар, басқа да электрондық анықтамалық материалдар (мысалы, бейне, аудио, дайджестер)	Основы правильного питания/Бейсенбаев А.Ю., Бейсенбаева З.А., Уразбаева К.А. , 2016//https://www.aknurpress.kz/reader/web/1186 Роль общественного здравоохранения в организации рационального питания населения/Тургамбаева А.К. , 2019/https://www.aknurpress.kz/reader/web/1363 Дұрыстамақтанунегіздері/Бейсенбаев А.Ю., Жандарбекова Д.Д., Кожабекова Г.А. , 2016//https://www.aknurpress.kz/reader/web/1188 Педиатрияда тағаммен емдеу. – Жалпы редакциясынбасқарған академик Т.Ш.Шарманов, Алматы: «Эверо» - 2020- 386 б.https://elib.kz/ru/search/read_book/499/ Лечебное питание в педиатрии: Учебно-методическое пособие для студентов/ Т.К. Бекбосынов, М.А. Ахметов, Г.Х. Хасенова, – Алматы: Эверо, 2020. – 472 ст. https://elib.kz/ru/search/read_book/97/ Тарджибаева С.К. Гигиеническая оценка рациона питания: учебное пособие –Алматы, Эверо, 2017. -120 https://elib.kz/ru/search/read_book/4227/ ТАҒАМ ГИГИЕНАСЫ Оқу құралыЖалпы редакциясын басқарған Т.Ш.Шарманов.https://elib.kz/ru/search/read_book/503/ Полный справочник диетолога / М. В. Кабков, А. Ю. Полянина, Д. Д. Шнайдер [и др.]. — Саратов : Научная книга, 2019. — 541 c. — https://www.iprbookshop.ru/80186 Сукало, А. В. Гастроэнтерология и диетология в детском возрасте : руководство для врачей / А. В. Сукало, А. А. Козловский. — Минск : Белорусская наука, 2019. — 427 c. —https://www.iprbookshop.ru/95444.

Журналы (электронные журналы)	
Әдебиет Негізгі: Нутрициология [Мәтін] : оқулық / Л. З. Тель [ж. б.]. - М. : "Литтерра", 2015. - 512 бет. +эл. опт. диск (CD-ROM) Абдуллаева, А. А. Оқушылардың салауатты тамақтану негіздері [Мәтін] : әдістемелік оқу құралы = Основы здорового питания школьников : методическое пособие / А. А. Абдуллаева, Г. Н. Досжанова. - Алматы : Эверо, 2014. - 114 бет. с	**Қосымша:** Королев, А. А. Гигиена питания. Руководство для врачей [Текст] : руководство / А. А. Королев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 624 с. : ил Терехин, С. П. Қазіргі таңда нутрициологияның өзекті сұрақтары кесте және схема түрінде [Мәтін] : оқу-әдістемелік құралы / С. П. Терехин. - ; ҚММУ Ғыл. кеңесі. - Алматы : Эверо, 2014. - 342 бет. С

12.	**Пән саясаты**

Резиденттерге қойылатын талаптар, сабаққа қатысу, мінез-құлық, бағалау саясаты, айыппұл шаралары, ынталандыру шаралары және т. б.

Шымкент қаласының бас санитарлық дәрігерінің нұсқамаларын сақтау Сан-эпид стационар режимін сақтау
Санитариялық кітапшалар болған кезде тәжірибелік сабақтарға жіберу;
Медициналық киім нысанын қатаң сақтау (халаттар, маскалар, қалпақтар, ауыстырылатын аяқ киім); Стационарда жеке гигиена және қауіпсіздік техникасы ережелерін міндетті түрде сақтау;
Ұжымда бағыну ережелерін және пациенттермен және олардың туыстарымен жұмыста коммуникативтік дағдыларды сақтау; Бөлімшедегі кезекшілік - аптасына 1 рет;
Ішкі тәртіп ережелерін сақтау: науқастарға, аурухана қызметкерлеріне және кафедра қызметкерлеріне өзара құрмет;

Тыйым салынады:

- мекемелер аумағында темекі шегу;
- жұмыс орнында арнайы киім жүрү;
- қысқа медициналық халаттар, ұзын юбкалар, көйлектер, хиджаб, джинсы кию
- арнайы киіммен . стационардан тыс шығу;
- қатты сөйлесу, ауруханада шу шығару, науқастар үшін дәретхананы пайдалану
- палаталарда, дәліздерде, зертханаларда тамақ қабылдау;
-

13.	**Академияның моральдық және этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат**
13.1	4-тармақ резиденттің ар-намыс кодексі
13.2	БАҒАЛАУ САЯСАТЫ:
	Саясаттар мен процедуралар: оқу процесі кезінде резидентке бөлімнің жалпы талаптары, жұмыс бөлімдерін орындамағаны үшін айыппұлдар және т.б. Мысалы: практикалық сабаққа денсаулығы туралы анықтама болмаған жағдайда; медициналық форманы (халаттар, маскалар, қалпақ, қосымша аяқ киім) қатаң сақтау; ауруханада жеке бас гигиенасы мен қауіпсіздік техникасын қатаң сақтау;

14.	Бекіту және қайта қарау		
Кітапхана- ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама № 7	КАО басшысы Т.А.Ж.	Қолы
	25.06.25	Дарбичева Р.И.	
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама № 11	Кафедра меңгерушісі	Қолы
	25.06.25	Қауызбай Ж.Ә.	
ББ АК мақұлданған күні	Хаттама № 5	Терапиялық бағыт бойынша ББ АК төрағасының Т.А.Ж.	Қолы
	26.06.25	Қауызбай Ж.Ә.	